

DAAVID JA GOLJAT: PORTUGALI HAASTAA ESPANJAN

OSA1

Tämän artikkelin lukijat ovat varmaan tottuneet näkemään Espanjan ja Ranskan Euroopan suosituimpien turistikohteiden listan kärjessä. Espanja on myös perinteisesti ollut pohjoiseurooppalaisten eläkeläisten Etelä-Eurooppaan muuton pääkohde. Tämän seurauksena virallinen ja epävirallinen (t.s. rekisteröimätön) muutto Espanjaan on kasvanut todella suureksi. Hyvin kohdistettujen toimenpiteiden ansiosta Portugali on viime aikoina kasvattanut suosiotaan ihanteellisena kohteena eläkepäivien viettoon. Koska Espanjan ja Portugalin kesken on paljon samankaltaisuuksia, on vertailu näiden kahden maan välillä luontevaa.

Auttaaksemme asiasta kiinnostuneita, tulemme jatkamaan vertailevien artikkeleiden sarjaa.

Tässä artikkelissa pyrimme tuomaan esiin käytännön tietoon perustuvaa vertailua Portugalin ja Espanjan välillä alueelta, joka kattaa melkein koko Iberian niemimaan Andorra mukaan lukien. Havainnot on tehty suoraan paikan päällä, joten ne ovat varsin totuudenmukaisia.

Espanjassa on monta tunnettua ja vakiintunutta lomakohdetta, joista Costa Blanca, Costa del Sol ja Baleaarien saaret – etenkin Mallorca – ovat tärkeimmät. Helpottaaksemme vertailua aloitamme yhdestä alueesta. Olemme valinneet Espanjasta vertailuopiksi Costa del Solin, Espanjan ykköslomakohteen Andaluciassa.

Portugalın suosituimmat lomakohteet ovat Algarve, suur-Lissabonin alue ja Madeira. Käytämme tässä vertailukohteena Algarvea varmistaaksemme tasavertaisen tarkastelun.

Costa del Solin rannikkoalue Välimeren suulla on pituudeltaan 200 km (125 mailia) Gibraltarista Nerjaan ja on samanpituuinen kuin Algarven rannikkoalue, 165 km (103 mailia), Sagresta Euroopan lounaisnurkasta Villa Real de Santo Antonioon Espanjan rajalla.

Nämä kaksi rannikkoaluetta ovat hämmästyttävän samankaltaisia monella tavalla:

- Malagan lentokentälle tuli 8 -9 miljoonaa saapuvaa matkustajaa vuonna 2016 (yhteensä 16,7 miljoonaa saapuvat ja lähtevät yhteenlaskettuna) ja Faron kentälle Algarvessa 7,6 miljoonaa matkustajaa.
- Malagaan saapuvista enemmistö tulee Isosta-Britanniasta; seuraavaksi eniten matkustajia tulee Espanjasta, Saksasta, Ranskasta, Hollannista, Irlannista ja Belgiasta. Pohjoismaiden

osuus on kasvanut: Suomi ja Norja kolminkertaisesti, Ruotsi nelinkertaisesti ja Tanska kaksinkertaisesti.

- Farossa tilanne on hyvin samankaltainen, enemmistö saapuvista matkustajista tulee Isosta-Britanniasta, Portugalista, Irlannista, Saksasta ja Ranskasta. Pohjoismaista saapuvien määrän kasvu on perustunut pääosin lisääntyneeseen golfmatkailuun sekä Portugalin tarjoamaan eläkeläisten verohelpotukseen (NHR-ohjelma).
- Vertailun läntisimmät alueet, Sagres ja Gibraltar, ovat tuulisimmat ja viileimmät.
- Kummankin rannikkoalueen lounaisimmat alueet ovat tiheimmin rakennettuja ja asuttuja kuin koillisissa sijaitsevat alueet.
- Costa del Solilla on 70 golfkenttää ja Algarvessa 45, suurinpiirtein sama määrä pinta-alaa kohti.

Näiden monien samankaltaisuuksien sijaan keskitymme eroavaisuuksiin, joita näillä kahdella erittäin suosituilla alueella on. Vertailemme niitä tekijöitä, jotka ovat olennaisia kaikille, jotka etsivät aurinkoa ja lämpöä eläkepäiviensä viettoon.

ELINKUSTANNUKSET

Enemmistö asiakkaistamme on eläkkellä olevia. Elinkustannuksiin he suhtautuvat käytännönläheisesti: vuokrat, asuntojen hinnat, vesi- ja sähkömaksut, ruoan hinta ja ulkona syöminen. Myös mahdollisten teatteri-iltojen, golfkierrosten ja kuntosalikäyntien kustannukset kiinnostavat. Lisäksi he arvostavat ympäristön tuomaa lisäarvoa, kuten rannalla kävelyä tai pyöräilyä.

Ravintolassa syöminen:

Costa del Solilla tapahtuneen kehityksen myötä suurin osa vierailijoista asuu aivan rannikon tuntumassa. Siksi siellä on todella vaikea löytää 10 - 15 euron hintaista tasokasta ateriaa, joka sisältää paikallisista aineksista valmistetun ruoan ja juoman. Vastaava ateria Algarvessa maksaisi 5 - 10 euroa.

Vastaavasti useamman ruokalajin ateria juomineen maksaa Algarvessa yleensä saman kuin pääruoka vastaavan tason ravintolassa Costa del Solilla. Suuret supermarketketjut Portugalissa ovat viime vuosien aikana alkaneet tarjota kahviloissaan ja ravintoloissaan tuoreesta kalasta ja lihasta valmistettuja aterioita. Niiden hinta voi olla jopa vain 3,50 euroa.

Tämä aterointi sopii hyvin vanhemmille henkilöille, jotka haluavat syödä vähemmän ja välttää ruoan hankinnan ja valmistuksen vaivan. Yksi annos saattaa riittää jopa kahdelle. Voidaan sanoa, että Algarve on keskimäärin 35 % edullisempi kuin Costa del Sol.

Ruokaostokset:

Hintataso tavanomaisissa ruokaostoksissa Costa del Solilla on n. 25 % korkeampi kuin Algarvessa. Syy tähän on se, että ruokaostokset siellä tehdään enimmäkseen paikallisissa erikoismyymälöissä, joista markkinajohtaja on Mercadona. Portugalissa useat suuret myymälät kuten Continente, Jumbo, Pingo Doce ja Intermarche tukenaan muutamat paikalliset ketjut (joista muutamat toimivat myös Espanjassa) ottavat leijonanosan markkinoista.

Vaikka osassa pieniä ja suuria kaupunkeja on torit ja kauppahallit pullollaan tuoreita paikallisia tuotteita, suuria eroja kuitenkin on tuoreiden vihannesten ja hedelmien tarjonnassa, mikä Portugalissa on suurempi. Espanjassa taas erilaiset kinkut ja juustot sekä non-food -tuotteet vievät suurimman osan myymälöiden pinta-alasta.

Vaikka sekä Portugalissa että Espanjassa tuore kala on tärkeä osa ruokavaliota, sen esillepano, laatu ja tuoreus on yleisempää ja houkuttelevampaa Portugalin myymälöissä.

Tämä lieneekin yhtenä syynä siihen, että kalan kulutus per capita on Portugalissa Euroopan korkein.

Muut hyödykkeet ja palvelut (sähkö, vesi, TV, Internet, yms):

Hinnat ovat jokseenkin samalla tasolla molemmissa maissa. Sähkön ja veden kustannus kuukaudessa on 80 - 100 euroa. Internet tulee yleensä kaapeli-TV:n kanssa ja maksaa kummassakin maassa keskimäärin 30 - 40 euroa kuukaudessa.

Polttoaine:

Maahanmuuttavat eläkeläiset ja vieraat haluavat enenevin määrin paikkaan, missä oma auto ei ole välttämätön ja missä voi luottaa julkisen liikenteen palveluihin. Molemmissa maissa tämä on mahdollista ja hinnat ovat edulliset, etenkin kun eläkeläisille ja vakituksille asukkaille tarjolla on lisäetuja.

Kummassakin maassa on syytä käyttää aikaa edullisimman polttoaineen myyntipaikan löytämiseen oman asuinpaikan läheltä tai vilkkaasti liikennöidyn tien varrelta. Diesel on yleensä edullisempaa kuin lyijytön bensiini. Dieselauton käyttö onkin perusteltua, jos aikoo ajaa pitkiä matkoja usein. Lyhyitä matkoja ajaville pieni auto on paras ratkaisu mm. koska sen pysäköinti ja ajaminen kaupungeissa on helpompaa. Joka tapauksessa auton omistaminen ja käyttö on Portugalissa kallista ja Espanjassa se on 25 % halvempaa.

Yhteenveto:

Portugali on voittaja ja kaikessa muussa Espanjaa halvempi, paitsi jos tarvitset omaa autoa.

TURVALLISUUS JA VAKAUS

Turvallisuutta eri puolilla maailmaa mittaavan indexin mukaan Portugali sijoittuu kolmanneksi 163 maan joukossa ja Espanjan sijoitus on 23. Suomi on 17. sijalla. Portugaliin muuttavat suomalaiset tulevat siis paljon turvallisempaan ympäristöön kun taas Espanjaan muuttavat ovat teoriassa hiukan kotimaataan turvattomammassa ympäristössä. USA:n sijoitus samassa mittauksessa on 103 ja Ison-Britannian 47.

Maaailman talousfoorumin (The World Economic Forum) selvitysten mukaan Portugali on 12. turvallisimma maa maailmassa ja Espanja sijalla 18. Näin ollen Suomesta Espanjaan tai Portugaliin muuttavat häviäisivät, koska Suomi on sijalla 1. Kaksi muuta pohjoismaata kymmenen parhaan joukossa ovat Islanti ja Norja. USA:n sijoitus on 84. ja Ison-Britannian 78.

Sekä Espanja että Portugali ovat varsin turvallisia maita. Mikä tahansa rikos tai väkivallanteko on vain satunnainen ja esimerkiksi murrot tapahtuvat useimmiten harvaan asutulla alueella. Ehkä turvallisuutta mittaavien tutkimustulosten ero johtuu siitä, että Espanja on paljon suurempi ja väkirikkaampi maa (neljä kertaa suurempi pinta-alaltaan ja väestöltään) Portugaliin verrattuna. Siksi siellä tapahtuu enemmän rikoksia jo pelkän kokoeron vuoksi.

Meiltä kysytään usein Pohjois-Afrikan ja Lähi-Idän pakolaiskriisin vaikutuksista Iberian niemimaalla. Kannatta muistaa, että kumpikaan maa ei ole kokenut Välimeren kaakkoisosan maiden haasteita pakolaiskysymyksessä.

Portugalissa on vallinnut pitkäaikainen demokratia eivätkä globaalit talouskriisitkään ole vaikuttaneet sen asukkaiden rauhanomaiseen elämään. Itse asiassa, koettelemusten kautta, yhteiskunta on kehittynyt entistä enemmän tasa-arvoa kannattavaksi ja ihmiset kiinnittävät huomiota sosiaaliseen eriarvoisuuteen ja tasa-arvon puutteeseen.

Vaikka Portugali on tarjoutunut vastaanottamaan yli 10 000 pakolaista, nämä eivät ole hakeutuneet sinne. Portugali on heille kaukainen kohde eivätkä tarjotut avustustoimet ole samalla tasolla kuin muissa Euroopan maissa.

Myös Espanja on vakaa maa ja kansakunta, mutta hiukan alttiimpi tasapainon häiriöille, joista suuri osa liittyy muihin seikkoihin. Näitä ovat mm. Brexitin aiheuttama uusi tilanne, mikä kohdistuu Gibraltarin alueeseen, riski Katalonian eroamisesta ja pakolaisten kasvava maahantulo Espanjan rannikkoalueilla. Kaikki tämä lisää Espanjan epävakautta Portugaliin verrattuna. Nämä kuitenkin ovat seikkoja, joita muualta Portugaliin muuttaneet eivät ehkä tule päivittäin ajatelleeksi.

Yhtenveto:

Portugali on selvä voittaja.

KULKUYHTEYDET JA LIIKENNE

Kuten alussa todettiin, saapuminen Costa del Solille tapahtuu pääosin Malagan lentokentän kautta, joka sijaitsee hiukan itään alueen keskiosista. Sieltä on erinomaiset yhteydet sisämaahan A-45 tien kautta, mikä on todella ainoa toimiva linkki Espanjan muille alueille vuoriston kautta. Muut vaihtoehdot ovat erittäin mutkikas tie Rondan kautta tai ajo Algecirasin kautta Sevillaan, mikä kestää noin 2,5 tuntia.

Algarveen saavutaan Faron lentokentän kautta. Sitä myös käytetään Espanjan Costa del Luzille mentäessä. Faro sijaitsee hiukan itään alueen keskiosista. Tieyhteydet Espanjaan tai pohjoiseen Lissaboniin ovat erinomaiset: 2,5 tunnin ajo A-2 tai tullitonta EN 1 tietä. Vaihtoehtoina ovat ajo sisämaan Guadianaa pitkin tai länteen Atlantin rannikolle Aljezurin ja Vila Nova de Milfontesin kautta. Kumpikin reitti on maisemiltaan upea, mutta lisää matka-aikaa Lissaboniin tunneilla.

Molemmat alueet tarjoavat mahdollisuuden asua rannikolla tai sisämaassa. Tilanne on hyvin samankaltainen. Rannikolla asumiseen liittyvät suuret kaupungit ja rakennetut ympäristöt. Kustannukset ovat korkeammat ja julkinen liikenne parempi rannikolla. Kummallakin alueella kaupunkiasumisen voi liittää erinomaisesti rantaelämään. Molemmilla alueilla toimii samankaltainen tiestön perusratkaisu. Costa del Solilla

valtatie AP-7 (osittain tietulleja) yhdistää koko alueen ja päättyy lännessä lähelle La Duquesaa. Algarvessa tullitie A22 (Via do Infante) kulkee alueen halki ja päättyy lännessälähelle Lagosia.

Valtio ja aluehallinto ovat sijoittaneet huomattavia summia julkiseen rakentamiseen. Espanjan ja Portugalin kaupungeissa on hämmästyttävän monipuolisia julkisia vapaa-ajankeskuksia, jotka tarjoavat edullisen sisäänkäsyn kirjastoihin, uima-altaille, tenniskentille ja muihin urheiluharrastuksiin.

Portugalissa on tarjolla hieman enemmän julkisia vapaa-ajanpalveluja kuin Espanjassa, missä yksityiset yritykset ovat rakentaneet suurella rahalla ns. eliittiklubeja, joiden palvelut ovat kalliita.

Julkisen palvelun keskuskeskukset ovat myös Espanjassa edullisia.

Costa del Solilla A-7 tai N-340 on tulliton rantatie, jolle pääseminen ja jolta poistuminen on erittäin vaikeaa, vaikka viime aikoina toteutetut muutokset kuten San Pedro de Alcántaran tunneli ovatkin parantaneet liikenteen sujuvuutta. Algarvessa tulliton EN-125 rantatie on maan vaarallisimpia teitä onnettomuuksien määrällä mitattuna. Näin siitä huolimatta, että Portugali on onnistunut viimeisen kymmenen vuoden aikana muutos- ja kunnossapitotöiden avulla

parantamaan maan liikenneturvallisuutta eniten Euroopassa. Parannuksista huolimatta kiertoliittymät ja ohituskiellot hidastavat liikennettä.

Kummallakin alueella on samantyyppiset ongelmat, jotka koskevat suurten kaupunkien liittymiä ja ruuhka-aikoja.

Yhteenveto:

Tasapeli, ei voittajaa.

OSA 1 PÄÄTTYY TÄHÄN, LUE MYÖS OSA 2, JOSSA KÄSITELLÄÄN ESPANJALAISTEN JA PORTUGALILAISTEN EROJA, KULTTUURIA JA HARRASTUSMAHDOLLISUUKSIA.

LUIS TEIXEIRA DA SILVA

**Founder and Director, Senior Living Villages & Algarve Senior Living
Director, Luz Living**

Email: luis.dasilva@algarveseniorliving.com

Tel: +44 208 144 7558 / +351 965 683 054

Luis da Silva has more than 25 years of business experience. He has lived in 9 countries (including the USA, UK, and Brazil) and worked in more than 30 markets around the globe.

With almost 20 years of experience in international real estate markets as an investor and consultant, his focus during the last decade has been on senior or retirement living. He is the founder and Director of Senior Living Villages, a UK-based company dealing with fixed-income investment opportunities in the retirement sector in the UK, and co-founder and Director of Algarve Senior Living, the business's brand providing a broad range of solutions to the retiree/senior (50+) market in Portugal..

Tekstin käännös englannikielestä
Matti Törhönen
Eläkeläinen Floridassa